

Flickskola i Sverige

1575 nämndes det för första gången i skolstadgan om skola för flickor. Dessa skolor fick städerna ordna efter behag.

1632 grundade biskopen Rudbeckius den första flickskolan i Västerås. (Rudbeckius inrättade också det första gymnasiet för pojkar i Sverige år 1623.) I flickskolan skulle eleverna förutom lära sig läsa, skriva och studera katekes även övas i husligt arbete.

Flickskolor utvecklades i många städer under *1800-talet* till syskolor för fattiga flickor, där fick eleverna en viss yrkesutbildning.

Under *1600-talet* gick enstaka borgarflickor i stadsskolor. Där eleverna fick lära sig läsa, skriva, räkna samt förstå kristendom. Flickor från förmögna hem fick antingen undervisning av brödernas informator eller sattes i pension, där de fick lära vad som krävdes i sällskapslivet.

År 1787-1858, den första flickskolan av mer modernare typ var "herrnhutiska församlingen" i **Göteborg**. Flickorna undervisades huvudsakligen i kristendom men även ämnena moderna språk, teckning, musik samt "fruntimmersslöjder" fanns inräknat.

Askersund 1812-1906 – flickskola.

Fruntimmersföreningen i **Göteborg 1815** – Pga. högkonjunkturen under Napoleonkrigen hade många borgare gått i konkurs. Skolan grundades då för att hjälpa borgerskapets döttrar till utbildning så de kunde försörja sig.

1831 startades en flickskola i Sthlm. Den ledande pedagogen Anders Fryxell (historisk författare samt senare prost i Sunne i Värmland) ville att flickor skulle få en gedigen utbildning som liknade mer pojkläroverken än vad flickskolorna tidigare hade gett.

1835 bildades Kjellbergska flickskolan i Göteborg, som var en donation av en grosshandlare vars tanke var att hjälpa det lägre borgerskapets och hantverkarnas döttrar. Utbildningen syftades både till rollen som bildad maka och mor, samt till möjlighet att försörja sig som tex. lärarinna, privat eller i de raskt expanderande flickskolorna.

Under *senare delen av 1800-talet* fanns det minst en flickskola i varje stad, de flesta skolorna tillkom på **privata initiativ**.

1861 inrättade staten Högre Lärarinneseminarium i Stockholm (HLS, namnet infördes 1878) och 1864 den sk. Normalskolan som var en knuten övningsskola till HLS.

För att undersöka hur utbildningen vid flickskolorna bedrevs tillsattes en kommitté 1866. Villkoren för att en skola skulle få kallas Högre flickskola var att den skulle omfatta minst fem klasser och ge undervisning i minst ett främmande språk. Sedan 1874 gavs statsbidrag till flickskolor som uppfyllde vissa krav, och 1906 ställdes de skolor som fick statsanslag under tillsyn av Läroverksöverstyrelsen (fr.1919 Skolöverstyrelsen).

1870 fick flickor rätt att avlägga studentexamen som privatister samt vissa akademiska examina. Wallinska skolan och Lyceum i Stockholm var de två första flickskolorna som hade rättigheten att ge flickor studentexamen, s.k. dimissionsrätt. På 1930-talet hade 19 flickskolor i landet **studentexamensrätt**.

Övriga årtal i den kvinnliga historien

1919 - Kvinnor får samma rösträtt som männen.

Lite av antikens historia rörande kvinnor/skola

Mellan år 540-520 f. Kr grundades den pytagoreiska skolan av Pytagoras i den grekiska kolonin Kroton i södra Italien. Förutom att skolan fungera som en akademi för studier inom matematik, filosofi, astronomi, musik, akustik och medicin, innehöll den även en orden med hemliga riter och speciellt levnadssätt. Kvinnor togs in som fullvärdiga medlemmar, vare sig de var lärare eller studenter. Enligt vissa källor existerade åtminstone 28 kvinnliga lärare och studenter på skolan utav ca 300 medlemmar totalt. Alla medlemmar i skolan skrev sina verk under Pytagoras namn, vilket har gjort det svårt att urskilja vad kvinnorna bidrog med. Men eftersom de utgjorde en del av skolan kan man anta att de också deltog i skrivandet.

Kvinnliga matematiker

Theano ca 500 f.Kr

- Fru till Pythagoras
 - Theano och hennes två döttrar tog över Pythagoras skola efter hans död.
 - Skrev avhandlingar inom matematik, fysik, medicin och barnpsykologi.
- Men vad hon exakt skrev är idag osäkert.

Hypatia

Man är osäker när hon föddes, några tror 370 e. Kr., andra 355 e.Kr.

- Dotter till Theon, som var en av de mest välutbildade männen i Alexandria, Egypten. Theon arbetade som professor inom matematik på Universitetet of Alexandria.
- Under hennes barndom uppfostrade Theon henne i en miljö med ”tankar”, historiker säger att han försökte uppfostra henne till den ”perfekta människan”.
- Theon lärde ut sina kunskaper till Hypatia, och de delade passionen att söka svar på det okända. Ju äldre Hypatia blev desto större blev hennes intresse för matematik, astronomi (vetenskapen om himlakropparna och världsrymden) och astrologi (konsten att spå med hjälp av planeternas rörelser bland stjärnorna.)
- Hypatia var inte bara en matematiker/ ”vetenskapsman”, utan även en filosof.

Många historiker tror att Hypatia i tidig ålder hade utvecklat mer kunskaper än vad hennes pappa hade. Under Hypatias uppväxt undervisade pappan henne i olika världsreligioner och lärde henne att påverka människor med talets gåva. Han lärde henne även de grundläggande delarna i pedagogik, vilket ledde till att Hypatia blev en mycket duktig talare. Människor från olika städer sökte upp henne för att studera och lära från henne.

Hypatia studerade samt undervisade i bland annat astronomi och astrologi men det var inom matematik som hon var mest känd. Huvudsakligen handlade hennes arbete om koniska sektioner. Hennes verk ”On the Conics of Apollonius” handlar om att dela koner i olika delar av ett plan (eng. divided cones into different parts by a plane). Detta verk ledde till nya idéer om hyperbel, parabolisk och ellips. (eng. hyperbolas, parabolas and ellipese). Genom hennes arbete var hon den första kvinnliga matematikern som gjort en påverkan på den tidens tankar inom matematiken.

415 e. Kr. mördades Hypatia på väg hem. Enligt historiker mödades hon med en bit keramik och släpades av hennes mödare på gatorna. Orsaken till hennes mord, kan berott på rykten som spridits om henne då religiösa tvister skedde i hennes hemstad Alexandria.

Efter Hypatias död fortsattes hennes arbete studeras vidare, både Descartes, Newton och Leibniz utveckla hennes arbeten.